

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a členů JUDr. Zdeňka Novotného, Mgr. Ing. Josefa Cingroše, Mgr. Stanislava Moláka, JUDr. Jany Nowakové Těmínové a Mgr. Petra Škvaina, o návrhu ministra spravedlnosti ze dne 2. 3. 2011, č. j. 2435/2010-OD-DOH/11, na zahájení kárného řízení proti **Mgr. K. K.**, při ústním jednání konaném dne 30. 5. 2011,

t a k t o :

Mgr. K. K.,
soudní exekutor Exekutorského úřadu Prachatice,
se sídlem ve Z. č. p. 79, S.,

j e v i n e n , ž e

jako soudní exekutor v řízení vedeném pod sp. zn. 40 Ex 5983/06 byl od 24. 9. 2007, kdy mu bylo s vyznačenou doložkou právní moci doručeno usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4, č. j. 13 Nc 26014/2006 - 28, o zrušení příkazu k úhradě nákladů exekuce, vydaného pod č. j. 40 Ex 5983/06 - 19, do 18. 6. 2010, kdy vydal příkaz k úhradě nákladů exekuce č. j. 40 Ex 5983/06 - 40, bezdůvodně nečinný. Způsobil tak nedůvodné průtahy v řízení, které trvaly 2 roky, 8 měsíců a 25 dní; počínal si v rozporu s ustanovením § 2 a § 46 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 120/2001 Sb., zákona o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů,

t e d y

závažným způsobem porušil své povinnosti při výkonu exekuční činnosti stanovené právním předpisem,

t í m s p á c h a l

kárné provinění podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu.

Podle § 116 odst. 3 písm. b) zákona č. 120/2001 Sb.

se mu ukládá

kárné opatření ve formě **p í s e m n ě h o n a p o m e n u t í .**

O d ů v o d n ě n í :

Ministr spravedlnosti podal návrh na zahájení kárného řízení proti soudnímu exekutorovi Mgr. K. K. pro kárné provinění, kterého se měl kárně obviněný dopustit ve výroku rozhodnutí popsaným způsobem.

Soudní exekutor v písemném vyjádření ke kárnému provinění uvedl, že plně uznává kárné obvinění ve smyslu kárné žaloby. K průtahům došlo proto, že po celou dobu provádění exekuce se ji snažil vést co možná nejšetrnějším způsobem ve vztahu k účastníkům řízení, zejména k povinnému, na druhou stranu musel určit náklady řízení, a proto k průtahům došlo. Stěžovateli, povinnému J. S., uhradil náhradu škody podle jeho vyčíslení ze dne 4. 2. 2011 založeného v exekutorském spisu v částce 208 Kč. Dále uvedl, že svého jednání hluboce lituje. Vyslovil názor, že se jedná o kárné provinění nízkého stupně, neboť předmět kárného provinění se vztahuje k průtahům při určení nákladů řízení (o předmětu exekuce není sporu). Navrhoval, aby kárný senát zvážil, uzná-li ho vinným, zda už samo projednání kárné žaloby před kárným senátem není dostačujícím trestem, případně, aby mu uložil trest napomenutí. Domníval se, že trest písemného napomenutí navrhovaný kárným žalobcem je nepřiměřeně přísný.

Kárně obviněný se z účasti na ústním jednání omluvil, žádal však, aby ve věci bylo rozhodnuto. Kárný senát dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky ustanovení § 17 věty druhé zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů (dále jen zákon č. 7/2002 Sb.), a proto věc projednal a rozhodl v nepřítomnosti kárně obviněného. Kárný žalobce navrhl, aby byl kárně obviněný uznán vinným ve smyslu návrhu na zahájení kárného řízení; uložení druhu kárného opatření ponechal na úvaze soudu.

Kárný senát především zjistil, že návrh byl z hlediska subjektivní i objektivní lhůty podán včas a účinně, neboť byl podán osobou k tomu oprávněnou do 6 měsíců poté, kdy se navrhovatel dozvěděl o kárném provinění (listopad 2010), a nejpozději do 3 let poté, kdy mělo ke spáchání kárného provinění dojít (červen 2010). Návrh na zahájení kárného řízení došel Nejvyššímu správnímu soudu dne 14. 3. 2011.

Ze spisu Obvodního soudu pro Prahu 4 sp. zn. 3 Nc 26014/2006 a ze spisu Exekutorského úřadu v Prachaticích sp. zn. 40 Ex 5983/06 bylo zjištěno, že usnesením Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 31. 5. 2006, č. j. 13 Nc 26014/2006 - 16, nařídil soud exekuci na majetek povinného J. S. k odstranění stavby - kolny postavené na pozemcích v k. ú. Masákova Lhota, obec Zdíkov, a pro náklady exekuce a náklady oprávněného, které budou v řízení stanoveny. Provedením exekuce pověřil soud soudního exekutora Mgr. K. K. Usnesení nabylo právní moci dne 26. 10. 2006.

Povinný J. S. na výzvu soudního exekutora k dobrovolnému splnění povinnosti sdělil dne 13. 10. 2006, že povinnost danou exekučním titulem splnil již v druhé polovině měsíce června 2006. Oprávněný potvrdil, že k odstranění kolny skutečně došlo, nicméně nebyl schopen specifikovat konkrétní datum, ke kterému došlo k odstranění předmětné stavby. Oprávněný neměl námitek proti zastavení exekuce pro odstranění stavby.

Soudní exekutor vydal dne 6. 11. 2006, pod č. j. 40 Ex 5983/06 – 19, příkaz k úhradě nákladů exekuce v celkové výši 16 375 Kč, z toho 1500 Kč činily náklady právního zastoupení oprávněného a náklady oprávněného a 14 875 Kč činily náklady exekuce. Současně dne 26. 10. 2006 vydal exekuční příkazy na přikázání pohledávky z účtů povinného u ČSOB.

Obvodní soud pro Prahu 4 usnesením ze dne 7. 3. 2007, č. j. 13 Nc 26014/2006 - 25, exekuci co do povinnosti odstranit stavbu kolny zastavil a ponechal ji v běhu pro náklady oprávněného a náklady exekuce. Usnesením ze dne 7. 3. 2007, č. j. 13 Nc 26014/2006 - 28, zrušil Obvodní soud pro Prahu 4 k námitkám povinného příkaz k úhradě nákladů exekuce ze dne 6. 11. 2006, č. j. 40 Ex 5983/06 - 19, v části, kterou byla určena odměna exekutora a náhrada hotových výdajů. V této části shledal soud příkaz k úhradě nákladů exekuce nepřezkoumatelným. Dále uvedl, že exekuce byla nařízena k vymožení nepeněžitého plnění a poukázal na to, že při určení výše nákladů exekuce se vychází z vyhlášky č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora, ve znění účinném ke dni zahájení exekučního řízení, protože Ústavní soud nálezem ze dne 1. 3. 2007 zrušil příslušná ustanovení vyhlášek novelizujících vyhlášku č. 330/2001 Sb. Usnesení nabylo právní moci dne 11. 6. 2007 a soudnímu exekutorovi bylo podle otisku razítka doručeno dne 24. 9. 2007.

Poté soudní exekutor dne 18. 6. 2010 vydal pod č. j. 40 Ex 2983/06 - 40 nový příkaz k úhradě nákladů exekuce, přičemž k námitkám povinného byl uvedený příkaz opět zrušen usnesením Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 7. 10. 2010, č. j. 13 Nc 26014/2006 - 12. Soud přisvědčil povinnému v tom, že o výši nákladů oprávněného, která byla vyčíslena napadeným příkazem k úhradě nákladů exekuce v částce 1512 Kč, bylo již pravomocně rozhodnuto předchozím příkazem k úhradě nákladů exekuce, kdy tato odměna byla určena částkou 1500 Kč. Soud dále vyslovil názor, že náklady exekuce, jak byly vyčísleny, exekutorovi nenáleží. Znovu zdůraznil, že exekuce byla nařízena na provedení prací a výkonů a že je třeba vycházet z tvrzení povinného, že stavbu kolny již v době vydání exekučního příkazu odstranil.

Povinný J. S. podal dne 4. 11. 2010 stížnost na soudního exekutora, kterou adresoval Exekutorské komoře a Ministerstvu spravedlnosti.

Soudní exekutor poté pokračoval tak, že dne 6. 12. 2010 vydal další příkaz k úhradě nákladů exekuce, v němž určil náklady souhrnnou částkou 6051 Kč. Proti tomuto příkazu podal povinný námitky, a to zejména proto, že soudní exekutor do nových nákladů exekuce zahrnul opět náklady na právní zastoupení oprávněného ve výši 1500 Kč, které však povinný dne 11. 10. 2007 zaplatil. O námitkách nebylo dosud rozhodnuto, neboť spis byl vyžádán kárným soudem.

K žádosti ministra spravedlnosti sdělil povinný dne 4. 2. 2011, že škoda ve formě ušlého zisku činí asi 208 Kč, a za nemajetkovou újmu požadoval 50 000 Kč.

Při rozhodování o dané věci vycházel kárný senát z toho, že exekučním řádem přenesl stát část výkonu své moci - specificky moci soudní, již je třeba rozumět soudní řízení počínaje nalézacím až po řízení vykonávací - na soudní exekutory. Jimi sice jsou fyzické osoby, avšak tato skutečnost má význam toliko právně technický či organizačně institucionální. Z hlediska funkcionálního vykonávají soudní exekutoři státní moc. Tento fakt také zdůvodňuje významné ingerence státu do výkonu jejich činnosti formou dohledu, návrhovým oprávněním státu v kárných řízeních a především zdůvodňuje primární odpovědnost státu za škodu způsobenou exekutorem. V tomto směru se postavení exekutorů z hlediska jejich kárné odpovědnosti blíží postavení soudců, byť kárná odpovědnost je v § 116 odst. 2 exekučního řádu

vymezena poměrně přísně. Z dikce tohoto ustanovení lze dovodit, že kárným proviněním exekutorů je závažné nebo opětovné porušení jejich povinností stanovených právním nebo stavovským předpisem nebo usnesením Komory, nebo narušení důstojnosti exekutorského povolání jejich chováním. Kárným proviněním je tedy jednání popsané intenzity (závažné či opětovné), které je buď protiprávní (porušuje povinnosti stanovené právními či stavovskými předpisy nebo usneseními Exekutorské komory) nebo samo o sobě nemusí být ještě protiprávní, ale narušuje důstojnost exekutorského povolání (nevhodnost chování z hlediska pravidel slušného chování, apod.). Při hodnocení závažnosti porušení povinností exekutorem je třeba vycházet ze všech okolností konkrétního případu. Závažnost porušení povinnosti je určována zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou kárně obviněného, mírou zavinění a jeho pohnutkou [blíže viz Kasíková, M. a kol. Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, str. 417 a násl.].

Kárný senát předesílá, že při rozhodování o vině a uložení kárného opatření vycházel ze zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění zákona č. 183/2009 Sb. ze dne 28. 5. 2009 účinného od 26. 6. 2009, tedy ze znění účinném v době ukončení kárného provinění. Ústavní soud v nálezu ze dne 29. 9. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 33/09, dospěl k závěru, že kárné řízení se soudci obecných soudů, státními zástupci a soudními exekutory není řízením o trestním obvinění, ale je řízením zcela specifickým, které není možné z hlediska jeho povahy srovnávat s běžným občanskoprávním či trestním řízením. Na uvedeném závěru o tom, že kárné řízení se soudci obecných soudů není řízením o trestním obvinění, nemůže podle názoru Ústavního soudu změnit ničeho ani fakt, že napadená úprava (zákon č. 7/2002 Sb.) umožňuje subsidiární aplikaci trestního řádu. Kárný senát nicméně respektuje ustanovení § 25 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů (dále jen zákon č. 7/2002 Sb.), podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak nebo nevyplývá-li z povahy věci něco jiného, v kárném řízení se přiměřeně použije ustanovení trestního řádu. Při úvahách o časové působnosti zákona a charakteru skutku spočívajícího v nečinnosti (průtahách) ve spisech soudních exekutorů proto kárný senát vycházel ze zásad trestního řízení a z předchozí judikatury kárných senátů reprezentované především rozhodnutími vrchních soudů a Nejvyššího soudu.

Základním pravidlem pro časovou působnost trestních zákonů je, že trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán (čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, § 2 trestního zákoníku). Z tohoto pravidla platí výjimka dávající přednost novému zákonu, jestliže je to pro pachatele příznivější. Jestliže se zákon změnil během páchání činu, užije se zákona, který je účinný při dokončení jednání, kterým je čin spáchán. Pokračování v trestném činu, trestné činy trvající a hromadné tvoří jediný skutek. Dobou činu není doba jejich dokonání, nýbrž doba ukončení trestného činu. To znamená, že u pokračování v trestném činu je to poslední jednání, resp. poslední dílčí účinek (následek), který tvoří s předchozími jednotu. Totéž platí u trestných činů hromadných. U trestných činů trvajících je dobou činu moment ukončení protiprávního stavu. Pokračování v trestném činu, trestné činy trvající a hromadné se posuzují podle přísnějšího zákona účinného v době ukončení trestného činu i tehdy, kdy část skutku, třebaže převážná, spadá do doby účinnosti starého trestního zákona, pro pachatele příznivějšího.

Dřívější judikatura kárných senátů vrchních soudů a Nejvyššího soudu dovodila, že nečinnost při vyřizování spisů soudce (je-li zaviněná a má-li charakter kárného provinění) představuje skutek trvající, jehož podstatou je vyvolání a následné udržování protiprávního stavu, tj. stavu nečinnosti soudce při vyřizování věci (nekonání procesních úkonů, které mají vést

k vydání meritorního rozhodnutí). Lhůta pro podání návrhu tak zůstává zachována i v případě, pokud je kárný návrh podán i pro jednání, spočívající v nečinnosti, předcházející okamžiku, od něhož začala objektivní lhůta plynout, pokud tato nečinnost k uvedenému okamžiku trvala. Nečinnost předcházející okamžiku počátku objektivní lhůty, která byla ukončena účelným procesním úkonem soudu, tj. úkonem směřujícím k projednání věci, provedeným před uvedeným datem, však kárným soudem být hodnocena nemůže, neboť ve vztahu k ní objektivní lhůta dodržena nebyla.

Kárný senát po zhodnocení provedených důkazů, zejména obsahu spisu Exekutorského úřadu Prachatice vedeného pod sp. zn. 40 Ex 5983/06 a spisu Obvodního soudu pro Prahu 4 vedeného pod sp. zn. 13 Nc 26014/2006 dospěl k závěru, že skutek uvedený v návrhu na zahájení kárného řízení se stal. Vzal za prokázané, že od 24. 9. 2007, kdy bylo soudnímu exekutorovi doručeno usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 7. 3. 2007, č. j. 13 Nc 26014/2006 - 28, jímž soud zrušil příkaz k úhradě nákladů exekuce ze dne 6. 11. 2006, byl exekutor ve věci nečinný až do 18. 6. 2010, kdy vydal další příkaz k úhradě nákladů exekuce pod č. j. 40 Ex 5983/06 - 40, který byl sice opět zrušen Obvodním soudem pro Prahu 4, nicméně o nečinnosti soudního exekutora v době od 24. 9. 2007 do 18. 10. 2010 nejsou pochybnosti. Pokud jde o vymezení doby trvání nečinnosti, lze konstatovat, že skutek vymezený v návrhu zahrnoval období předcházející okamžiku počátku běhu objektivní tříleté lhůty stanovený na 14. 3. 2008 (3 roky nazpět před podáním návrhu). Kárný senát dospěl k závěru, že časové vymezení nečinnosti tak, jak bylo uvedeno v návrhu na zahájení kárného řízení, lze ponechat beze změny, neboť nečinnost soudního exekutora trvala i k datu 14. 3. 2008, tj. k okamžiku, kdy začala objektivní lhůta plynout.

Za této situace, kdy nečinnost soudního exekutora trvala v době od 24. 7. 2007 do 18. 10. 2010, považoval kárný senát porušení povinnosti uvedené v § 2 a § 46 odst. 1 a 2 exekučního řádu za závažné porušení povinnosti při výkonu exekuční činnosti stanovené exekučním řádem. Na rozdíl od kárného žalobce považuje ve smyslu shora uvedených principů za okamžik dokončení nečinnosti den 18. 10. 2010, kdy byl ukončen protiprávní stav, z čehož plyne, že posuzoval skutek zakládající kárné provinění podle exekučního řádu v jeho znění ke dni 18. 10. 2010, nikoliv ke dni 31. 10. 2009, jak je uvedeno v návrhu.

Kárný senát shrnuje, že nečinnost soudního exekutora, má-li charakter kárného provinění podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu, představuje skutek trvajících, jehož podstatou je vyvolání a následné udržování protiprávního stavu, přičemž za ukončení tohoto protiprávního stavu se považuje úkon směřující k jeho odstranění, tedy procesní úkon směřující k vymožení pohledávky oprávněného, případně jiný úkon směřující ke skončení exekuce. V projednávané věci lze za takový úkon považovat příkaz k úhradě nákladů exekuce ze dne 18. 10. 2010.

Kárný senát tedy uznal kárně obviněného pro skutek uvedený v návrhu vinným podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu.

Při úvaze o druhu kárného opatření kárný senát sice přihlédl k tomu, že se kárně obviněný ke skutku doznal a že litoval jeho spáchání. Žádné další polehčující okolnosti nicméně kárný senát neshledal. Na rozdíl od kárně obviněného nepovažuje kárné provinění za provinění nízké závažnosti, neboť po celou dobu nečinnosti ve spise byl povinný omezen v nakládání s veškerým majetkem tzv. generálním inhibitoriem. Z popsaného postupu ve věci vyplývajícího ze shora uvedených spisů nelze dovodit ani to, že by kárně obviněný postupoval ve vztahu k povinnému co nejšetrnějším způsobem; právně naopak. Kárně obviněný sice zaplatil povinnému částku 208 Kč jím vyčíslenou, ovšem tímto zdaleka nevyčerpal požadavky povinného (jejich oprávněnost kárný senát neposuzoval). Kárně obviněný nebyl dosud kárně postižen,

a proto kárný senát dospěl k závěru, že se zřetelem ke všem okolnostem případu je přiměřeným kárným opatřením písemné napomenutí, které tímto rozhodnutím kárně obviněnému uložil [§ 116 odst. 3 písm. b) exekučního řádu].

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** odvolání přípustné.

V Brně dne 30. května 2011

JUDr. Marie Turková
předsedkyně kárného senátu